

Ministervan Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV 'S-GRAVENHAGE

Datum
24 maart 2021
Kenmerk
TISA/U202100082
Telefoon

Bijlage(n)

Onderwerp

Verzoek bestuurlijke reactie VNG inzake conceptwetsvoorstel
Verzamelwet SZW 2022

Geachte heer Koolmees,

U heeft de VNG gevraagd om een reactie op het conceptwetsvoorstel Verzamelwet SZW 2022 en de MvT. Aan dit verzoek voldoen wij graag. De VNG reageert op de aanpassing van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). De VNG is akkoord met de overige wijzigingsvoorstellen van de verzamelwet SZW 2022.

Artikel 8 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening regelt de uitwisseling van de gegevens die noodzakelijk zijn voor schuldhulpverlening. Die (persoons)gegevens ontvangt of verstrekt het college van burgemeester en wethouders. Het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening specificeert enerzijds de bestuursorganen, instanties en personen die gegevens uitwisselen en anderzijds om welke gegevens het gaat. Gebleken is dat in artikel 8, tweede lid Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, ten onrechte een keuzevrijheid of afwijkmogelijkheid voor het college gelezen kan worden. U geeft aan dat de bedoeling echter niet is dat het college kan afwijken van de in artikel 17 van het Besluit gemeentelijke schuldhulpverlening benoemde instanties, waarmee het college deelt wie schuldhulpverlening ontvangt. Gebruikers van de informatie, zoals schuldeisers en kredietverstrekkers, moeten ervanuit kunnen gaan dat de registratie juist, actueel en volledig is. Anders is de registratie niet goed bruikbaar om schulden te voorkomen of op te lossen.

Gezamenlijk belang tegengaan overkreditering

Wij onderschrijven het belang van de registratie bij de stichting BKR, zodat inwoners met problematische schulden beschermd worden tegen overkreditering. De VNG, de NNVK en gemeenten vinden het belangrijk dat schuldeisers en kredietverstrekkers de juiste registratie ontvangen wanneer er bij een inwoner sprake is van problematische schulden. Het is voor een kredietverstrekker goed om te weten wie problematische schulden heeft, zodat de inwoner geen nieuwe schulden kan maken bij kredietverleners. Deze registratie heeft echter geen meerwaarde

voor een inwoner met niet problematische schulden, die recht heeft op preventieve schuldhulpverlening op maat, waarvoor ook een beschikking tot toegang wordt afgegeven. Deze registratie zal eerder zorgen voor een drempel bij het vragen van schuldhulpverlening op maat.

De VNG heeft dit in het bestuurlijk overleg van 10 februari jl. bij u aangekaart. We vinden het fijn dat u heeft aangegeven dat u bereid bent om hiernaar te kijken. De VNG, de NVVK en gemeenten pleiten voor een laagdrempelige en breed toegankelijke schuldhulpverlening (dit is ook wat de Wgs beoogt) en stellen voor dat gemeenten alleen registreren bij curatieve schuldhulpverlening om inwoners met problematische schulden te beschermen tegen overkreditering.

Laagdrempelige toegang tot schuldhulpverlening op maat

De coronacrisis heeft laten zien dat iedereen in de financiële problemen kan komen. We vinden het belangrijk dat dit besef het taboe op financiële problemen doorbreekt. Daarom zijn we blij met de aangepaste campagne 'Kom jij eruit?' van het Rijk. Er is meer aandacht voor het aansluiten bij het feit dat meer mensen geldzorgen hebben door de coronacrisis. Als een inwoner met financiële problemen de stap naar de hulpverlening durft te zetten, vinden gemeenten het belangrijk dat de toegang tot schuldhulpverlening zo laagdrempelig mogelijk is. Wanneer het alleen preventieve ondersteuning betreft, mag een BKR registratie geen extra drempel zijn om hulp te vragen. Hiermee voorkomen we ook dat inwoners wachten met zich aanmelden totdat er problematische schulden zijn ontstaan.

Voorstel van VNG, NVVK en gemeenten

Gemeenten hebben de wettelijke taak om curatieve en preventieve schuldhulpverlening in de vorm van maatwerk te bieden aan inwoners met problematische schulden of een risico hierop. In de huidige wetgeving wordt er geen onderscheid gemaakt tussen de curatieve en preventieve schuldhulpverlening. Wij vragen u dat onderscheid wel te maken in de wet, zodat gemeenten hun inwoners conform de wet laagdrempelig, snel, effectief en met maatwerk kunnen helpen. Het voorstel van de VNG, de NVVK en gemeenten luidt als volgt:

Gemeenten beschikken alle toegang tot schuldhulpverlening (curatieve en preventieve schuldhulpverlening op maat)

Alle inwoners hebben recht op passende schuldhulpverlening op maat op basis van een beschikking. Denk bijvoorbeeld aan preventief budgetbeheer of coaching, waarbij sprake is van een maatwerkvoorziening, maar niet van (problematische) schulden. We bedoelen hier de algemene voorzieningen en activiteiten zoals preventie en vroegsignalering die plaatsvinden in de fase voor de toegang tot schuldhulpverlening. In die situaties is geen sprake van een wijziging van de rechtspositie van een inwoner. Het gaat hier bijvoorbeeld om informatie en advies of het doorverwijzen naar andere hulp, inkomensondersteunende voorzieningen of hulp van vrijwilligers.

Gemeenten registreren bij schuldregelen of saneringskrediet

Het is belangrijk om inwoners met problematische schulden te beschermen tegen overkreditering. De gemiddelde schuld van mensen die zich bij de schuldhulpverlening hebben gemeld is €43.513¹. Voor deze groep kan de registratie bescherming bieden tegen het maken van nieuwe schulden.

¹ NVVK. (2019). Jaarverslag. Geraadpleegd van <https://jaarverslag.nvvk.eu/2019/cijfers/index.html>.

Zorgen over de uitvoerbaarheid van de Wgs

Daarnaast willen wij blijven benadrukken dat voor gemeentelijke schuldhelpverlening voor de langere termijn structurele middelen noodzakelijk zijn. Er komt veel op gemeenten af om problematische schulden en armoede aan te pakken. De wetwijziging heeft grote impact op de uitvoeringspraktijk van gemeenten, zonder dat daar extra middelen tegenover staan. De komende jaren zullen gemeenten veel inwoners met schulden passende dienstverlening moeten bieden en de vraag is of er t.z.t. nog voldoende budget beschikbaar is. Extra inzet op schuldhelpverlening blijft nog jaren merkbaar in de uitvoering. Het helpt gemeenten wanneer zij tijdig structurele financiële middelen te krijgen, zodat gemeenten hun inwoners snel, outreachend, kwalitatief en effectief kunnen helpen.

VNG, Divosa, NVVK, LCR en SWN hebben eerder bestuurlijke reacties² gegeven op de wetwijziging van de Wgs die per 1 januari 2021 zijn ingegaan. Uit onze reactie komt naar voren dat we voorstander en pleitbezorger zijn van adequate gegevensuitwisseling die helpt om financiële problemen vroegtijdig te signaleren, om het ontstaan van problemen te voorkomen en schuldzorgen effectiever op te lossen. In onze brief³ zijn zeven succesfactoren voor de (financiële) uitvoerbaarheid en haalbaarheid gegeven. Deze zijn:

1. Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor vroegsignalering;
2. Verplichte taak betekent ook voldoende capaciteit en middelen;
3. Integraliteit bewaken;
4. Tijdige beschikbaarheid van landelijke ICT-voorzieningen voor gegevensuitwisseling;
5. Behouden beleidsvrijheid bij werken met meerdere betalingsachterstanden in plaats van het beperken van typen signalen;
6. Behoud van uitvoerings- en regelvrijheid;
7. Voldoende doorzettingsmacht.

Helaas heeft SZW vanuit de coördinerende rol hier geen gehoor aan gegeven. In deze brief willen wij onze aandachtspunten nogmaals onder de aandacht brengen.

Wij vertrouwen erop dat u goede nota neemt van de aandachtspunten die door ons zijn genoemd.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur

² <https://vng.nl/sites/default/files/2019-11/20191126-reactie-internetconsultatie-amvb-wgs-def.pdf>

³

https://vng.nl/sites/default/files/brieven/2019/bestuurlijke_reactie_vng_op_aanpassing_wgs_250420_19.pdf